

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS AR.
ARKIVNR.: 368.01	
19 SEPT 2005	
SAKSBEH:	SIGN.:
2005/01609	

-093

Høringsnotat om Utkast til forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Utdanningsforbundet oversender med dette vårt høringssvar til forskrifter til nytt Likestillings- og diskrimineringsombud.

Utdanningsforbundet velger å kommentere tre forhold i utkastet til forskrift fra departementet.

1. Begrepene diskriminering og likestilling
2. Mandat for likestillings- og diskrimineringsombudet
3. Veiledningsplikt
4. Om organisering og virksomhet

Begrepene diskriminering og likestilling

Diskriminering og likestilling er de sentrale begrepene for det nye ombudet. I forslaget til forskrifter er begrepene gjennomgående brukt uten at det er redegjort for hvordan de er å forstå.

Utdanningsforbundet mener det er viktig at det beskrives hva man mener ligger i disse begrepene. Vi savner en tydeliggjøring av hva som menes med *diskriminering* og hva som menes med *likestilling*.

Kjønnsdiskriminering angår alle menn og kvinner og må derfor ha et særlig fokus slik en kan nå målet om relativ lik fordeling i alle deler av samfunnslivet; yrker, lønn, roller i familieliv osv. Ikke slik som for minoriteter hvor målet er å sikre at majoriteten og minoriteten likebehandles. Arbeidet med kjønnslikestilling er arbeid med maktstrukturer som er gjennomgripende. Det kreves derfor mye ressurser og kontinuitet. For Utdanningsforbundet er det viktig at fokus på og målet om likestilling mellom kjønnene fortsatt blir ivaretatt og beskrevet på en klar og tydelig måte.

Mandat for likestillings- og diskrimineringsombudet.

Innledningen i mandatet trekker fram tre hovedarbeidsområder for ombudet; *Ombudet skal føre tilsyn med og medvirke til at bestemmelsen nevnt i diskrimineringsombudsloven § 1 annet ledd overholdes. Videre skal ombudet arbeide for å fremme reell likestilling og likebehandling, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 første ledd.*

Mandatet inneholder videre en rekke forslag til oppgaver presentert i punkter. Slik Utdanningsforbundet ser det, tar punktene i all hovedsak for seg pådriverrollen, arbeidet med å fremme reell likestilling. Målene i arbeidet med å føre tilsyn med og sørge for at lovene overholdes er derimot ikke nevnt videre i mandatet. Slik ombudets rolle nå er bygd opp, med både pådriver – og håndheverfunksjon, mener Utdanningsforbundet det er viktig at mandatet beskriver målene for alle områdene som ligger i innledningen.

- *Arbeidet for å fremme reell likestilling*, er nedfelt i oppgavepunktene. Utdanningsforbundet er fornøyd med at arbeidet for å fremme reell likestilling, altså pådriverfunksjonen, får så vidt mye plass i mandatet. Samtidig er departementets forslag til forskrifter her, relativt detaljert beskrevet. Vi mener imidlertid at detaljeringsgraden kan virke begrensende og at dette kan komme til å stride mot ombudets rolle som en selvstendig og uavhengig instans i forhold til de områder ombudet måtte se nødvendigheten av å gå inn i.

Veiledningsplikt

Utdanningsforbundet mener det er bra og nødvendig at ombudets veiledningsplikt forsterkes. Samtidig ser vi at denne kombinert med pådriverrollen vil kunne føre til legitimitetsproblemer for ombudet. Utdanningsforbundet mener videre at ombudets veiledningsplikt utover sitt eget ansvarsområde må utdypes (for eksempel i forhold til Arbeidsmiljøloven) og avgrenses i forhold til andre forvaltningsoppgaver.

Organisering av ombudet

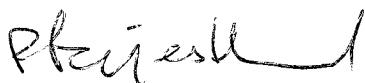
Ombudets troverdighet som uavhengig og objektiv instans er under press når de samtidig skal ivareta håndhever- og pådriverrollen. For å ivareta likestillingsperspektivet tilstrekkelig, mener Utdanningsforbundet at organiseringen av ombudet må ha klare skiller mellom juss/lovhåndheving og pådriverarbeid. Ombudet kan for eksempel deles opp i en diskrimineringsavdeling og en likestillingsavdeling. Det kan være klagenemndas oppgave å kontrollere/sanksjonere mot arbeidsgivere som ikke følger opp kravene til aktivitets- og redegjøringsplikten.

Konklusjon:

- Utdanningsforbundet ser behov for å tydeliggjøre begrepene *diskriminering* og *likestilling* i forskriftene.
- Utdanningsforbundet mener det er viktig at målsettinger for tilsyns- og håndheverfunksjonen som ligger i mandatets innledning, også blir beskrevet.

- Utdanningsforbundet mener ombudets veiledningsplikt utover eget ansvarsområde må utdypes.
- Utdanningsforbundet ønsker at ombudet har klare skiller mellom juss og pådriverarbeid.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Rasmus T. Gjestland
avdelingssjef

Anne Carlsen
seniorkonsulent

Kopi til: Unio